

Handläggare:
Susanna Höglund, 08-508 29 758

Till
Stadsmiljöroteln

Remiss av förslag till förordning om riktvärden för trafikbuller

Svar på remiss från Stadsmiljöroteln (Dnr 000970/2014).

Sammanfattning

Stadsmiljöroteln har remitterat ”Remiss av förslag till förordning om riktvärden för trafikbuller” till Stockholms Stadshus AB som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholmskem, Svenska Bostäder, Familjebostäder, SISAB, Stockholms Hamn och Micasa.

Regeringen föreslår ändringar i lagstiftningen för att förbättra samordningen av prövning och tillsyn av buller i miljöbalken och plan- och bygglagen. Ändringar som föreslås innebär även något mildrade riktvärden för trafikbuller i plan- och bygglagen vid planläggning och bygglovsprövning avseende bostäder. Förslaget innebär också att riktvärde för trafikbuller inomhus tas bort.

Koncernledningen ser positivt på den föreslagna samordningen av prövning och tillsyn av buller i plan- och bygglagen samt miljöbalken, och de mildrade kraven riktvärden för trafikbuller vid planläggning och bygglovsprövning.

Koncernledningen bedömer att processen för att bygga nya bostäder kommer att förenklas genom regeringens förslag till förändringar i lagstiftningen samt nya riktvärden. De föreslagna förändringarna i lagstiftningen kommer att ge ökade möjligheter att bygga bostäder i goda kommunikationslägen, men med en högre trafikbullernivå vid fasad.

Koncernledningen ser positivt på undantaget avseende maximalnivåer för flygbuller under dag och kväll i Stockholm, vilket möjliggör en fortsatt bebyggelseutveckling även i stadens nordvästra delar, som passeras av trafik från främst Bromma flygplats.

Sammantaget ställer sig koncernledningen positiv till regeringens förslag, men hänvisar i övrigt till i ärendet redovisade synpunkter avseende förslag till kompletteringar, förtydliganden och fortsatt utveckling av de lagar och regler för buller som påverkar plan- och byggprocessen för ökad bostadsproduktion både i riket i stort och i storstadsregionerna.

Ärendet

Stadsmiljöroteln har remitterat ”*Remiss av förslag till förordning om riktvärden för trafikbuller*” till bland annat Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholmshem, Svenska Bostäder, Familjebostäder, SISAB, Stockholms Hamn och Micasa. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna. SISAB, Micasa och Stockholms Hamn har inga synpunkter på remissen.

Regeringen föreslår ändringar i lagstiftningen för att förbättra samordningen av prövning och tillsyn av buller i miljöbalken och plan- och bygglagen. Ändringar som föreslås innebär något mildrade riktvärden för trafikbuller i plan- och bygglagen vid planläggning och bygglovsprövning avseende bostäder. Förslaget innebär även att riktvärde för trafikbuller inomhus tas bort, men det ställs utökade krav i plan- och bygglagen på redovisning av bullervärden. Som huvudregel bör bullernivåer som accepteras vid planläggning och bygglovsprövning även accepteras när det sker tillsyn enligt miljöbalken. Den nya lagen föreslås träda i kraft 2 januari 2015.

Underremiss

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Svenska Bostäder har i uppdrag att bygga nya och förvalta ett stort antal bostäder i Stockholms stad. Stockholms stad är en stad som växer kraftigt och behovet av nya bostäder är mycket stort.

Svenska Bostäder ser positivt på att riktvärden för trafikbuller nu kommer att bli författningsstadgade, vilket ger riktvärdena ”större tyngd” och underlättar ur planeringshänseende. Bolaget anser att den föreslagna förordningen kommer att möjliggöra ett ökat byggande och förtätning av Stockholms stad, så att behovet av nya bostäder lättare kan tillfredsställas.

Svenska Bostäder vill därutöver lämna följande synpunkter på förslaget:

- Begreppet ”bostadsbyggnad som är avsedd för studenter vid universitet eller högskola” bör utvidgas till att även omfatta s.k. ungdomsbostäder, då det är stor brist på bostäder för både studenter och ungdomar. Om det föreslagna riktvärdet för studentbostäder i förordningen kan användas även för ungdomsbostäder skulle det ge större möjligheter att få fram den typen av lägenheter.
- Definitionen av bostadsrum kan leda till tolkningssvårigheter vid den vanligt förekommande s.k. öppna planlösningen med vardagsrum och matplats/kök, vad gäller om matplatsen är en del av köket eller ska betraktas som bostadsrum. Det vore bra om denna gränsdragning förtydligades i förordningen.

- Svenska Bostäder är medvetet om de hälsoproblem som är relaterade till buller och bygger sedan länge så att bolagets hyresgäster får ljudmässigt hälsosamma bostäder. Detta kommer även i fortsättningen att vara en naturlig del av Svenska Bostäders ny- och ombyggnadsverksamhet (*bilaga 1*).

Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Familjebostäder anser att den nya lagen kommer kunna bidra till att flera bostäder produceras och underlätta produktionen av studentlägenheter i områden med högre utomhusbuller, som exempelvis centrala lägen i större städer. Utökade nya krav på redovisning av bullervärden kommer ställas vid plan- och bygglagen. Familjebostäder ser att dessa ändringar totalt sett kan bidra till ökad bostadsproduktion och är positivt till förslaget.

Familjebostäder anser dock att riktvärden för trafikbuller inomhus bör vara kvar i lagen. Bolaget ser att det finns en risk att den upplevda inomhusmiljön kan komma att försämrats kraftigt, med risk för ökad ohälsa som konsekvens om bullernivåer inomhus tillåts öka. Det finns byggnadstekniska lösningar för att motverka buller som kommer utifrån och därför ser inte Familjebostäder något hinder i att ha kvar dagens riktvärden för trafikbuller för inomhusmiljön.

I vart fall bör tillämpningsföreskrifterna för den nya lagen tydliggöra om avsikten med de nya gränsvärdena utomhus även innebära ökade toleransnivåer inomhus, vilket Familjebostäder inte förordar (*bilaga 2*).

Stockholmsshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholmshem konstaterar att förslaget i huvudsak går i linje med Stockholms stads och Länsstyrelsens tillämpning av tidigare bullernormer. Bolaget välkomnar de nya riktvärdena för inomhusbuller, då de ger möjligheter att bygga i fler områden, vilket är en fördel i förtätningen av staden som är nödvändig och önskvärd för att Stockholms utveckling ska bli långsiktigt hållbar ur ett helhetsperspektiv. Däremot ställer sig Stockholmshem negativt till skärpningen av riktvärdena för uteplatser, då detta riskerar att försvåra andra lösningar än rena kvartersformer för kompletteringsbebyggelse.

Stockholmshem prioriterar självklart alltid goda boendemiljöer i nyproduktionen. I takt med att fler bostäder planeras i centrala lägen och relativt bullriga miljöer blir det därför ännu viktigare att dra nytta av modern byggteknik med mycket god ljudisolering och ventilation.

De förslag som avser studentbostäder bör även gälla ungdomsbostäder då de också är bostäder som används av unga under en begränsad period.

Öppna planlösningar är vanliga i nyproducerade bostäder. I dessa finns ofta en matplats istället för ett kök. Definitionen av bostadsrum bör förtydligas med hänsyn till detta (*bilaga 3*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ser positivt på den föreslagna samordningen av prövning och tillsyn av buller i plan- och bygglagen samt miljöbalken, och de mildrade kraven på riktvärden för trafikbuller vid planläggning och bygglovsprövning.

Koncernledningen bedömer att processen för att bygga nya bostäder kommer att förenklas genom regeringens förslag till förändringar i lagstiftningen samt nya riktvärden. Stockholms stad har, för att möta den kraftiga befolkningstillväxten, ökat ambitionerna avseende nyproduktion av bostäder till 140 000 fram till 2030. Den föreslagna samordningen av prövning samt de mildrade kraven, förbättrar möjligheterna för staden att uppnå de ambitiösa målen. De föreslagna förändringarna i lagstiftningen kommer att ge ökade möjligheter att bygga bostäder i goda kommunikationslägen, men med en högre trafikbullernivå vid fasad.

Stockholms stads Vision 2030 och Översiktsplanen-Promenadstaden uppdateras för närvarande, utifrån bl.a. omfattande utredningar som resulterat i rapporten Bostads Potential Stockholm samt stadens Investeringsstrategi. I dessa dokument framgår med all tydlighet att utvecklingen av en hållbart växande stad måste ske kring redan etablerade goda kommunikationslägen eller i den centrala staden. Detta för att den ökande befolkningen ska kunna transportera sig mellan bostäder, skolor och arbetsplatser på ett så miljömässigt effektivt sätt som möjligt. Av naturliga skäl har ofta dessa lägen en närhet till både trafik och verksamheter som idag genererar visst buller, vilket är en utmaning när de ska kompletteras med bostadsbebyggelse. Som ett av flera exempel kan nämnas utvecklingen av Söderstaden vid Gullmarsplan-Globen.

Koncernledningen ser positivt på undantaget avseende maximalnivåer för flygbuller under dag och kväll i Stockholm, vilket möjliggör en fortsatt bebyggelseutveckling även i stadens nordvästra delar som passeras av trafik från främst Bromma flygplats.

Stockholms stad utvecklar områden för både bostäder och arbetsplatser nära andra verksamheter. Exempel på detta är Norra Djurgårdsstaden, nära Fortums värmeverk och Värtan Frihamnen i anslutning till Stockholms Hamnars verksamheter. Flera andra städer genomför liknande omvandlingar av markområden nära industri och hamnar. Därav anser koncernledningen att det i det fortsatta arbetet i översynen lagar och regler, som gäller plan- och byggprocessen, även vore lämpligt att samordna prövningen och kraven avseende industribuller med trafik- och flygtrafikbuller.

Stockholms stad har sedan flera år tillämpat den s.k. Stockholmsmodellen, vilken i huvudsak överensstämmer med de föreslagna förändringarna avseende buller vid fasad och krav på en tyst sida. Kraven i BBR (Boverkets Byggregler) om ljudmiljö inomhus kvarstår dock och nya byggnadstekniska lösningar har utvecklats som möjliggör en god boendemiljö inomhus även i bullerutsatta lägen. Det bör förtydligas i förslaget att ljudmiljökraven inomhus kvarstår, även om riktvärdena avseende buller vid fasad mildras.

Det bör också framhållas att trots att planen anger ”studentbostäder” kan bestämmelserna i denna inte fullt ut reglera nyttjandet. Koncernledningen anser därför,

liksom bolagen, att de förslag som gäller studentbostäder även bör gälla ungdomsbostäder och andra mindre lägenheter för boende under en begränsad period. Detta skulle öka flexibiliteten i nyttjandet av de små lägenheterna och det finns flera grupper som har ett behov av bostäder som är tidsbegränsat.

I förslaget bör även definitionen av vad som är ett ”bostadsrum” förtydligas utifrån dagens moderna öppna planlösningar, där exempelvis kök och vardagsrum inte avdelas med en vägg.

Sammantaget ställer sig koncernledningen positiv till regeringens förslag och hänvisar i övrigt till i ärendet redovisade synpunkter avseende förslag till kompletteringar, förtydliganden och fortsatt utveckling av de lagar och regler för buller som påverkar plan- och byggprocessen för ökad bostadsproduktion i riket i stort och i storstadsregionerna.

Irene Svenonius

VD Stockholms Stadshus AB

Bilagor

1. Remissvar Svenska Bostäder
2. Remissvar Familjebostäder
3. Remissvar Stockholmshem

Yttrande över underremiss

Förslag till förordning om riktvärden för trafikbuller

Bakgrund

Regeringen beslutade den 20 mars 2014 om propositionen Samordnad prövning av buller enligt miljöbalken och plan- och bygglagen (prop. 2013/14:128). Av propositionen framkommer att regeringen avser att författningsreglera riktvärden för trafikbuller.

I förordningen som nu är föremål för remiss tydliggör regeringen vilka riktvärden som bör gälla vid prövningar av detaljplaner och bygglov enligt plan- och bygglagen samt vid prövning av flygplatser enligt miljöbalken.

Regeringen vill ha synpunkter från Stockholms kommun på förslaget till förordning om riktvärden för trafikbuller. Stockholms Stadshus AB önskar Svenska Bostäders synpunkter på regeringens förslag.

Svenska Bostäders synpunkter på förslaget

Svenska Bostäder har i uppdrag att bygga nya och förvalta ett stort antal bostäder i Stockholms stad. Stockholms stad är en stad som växer kraftigt och behovet av nya bostäder är mycket stort.

Svenska Bostäder ser positivt på att riktvärden för trafikbuller nu kommer att bli författningsstadgade, vilket ger riktvärdena ”större tyngd” och underlättar ur planeringshänseende. Vi anser att den föreslagna förordningen kommer att möjliggöra ett ökat byggande och förtätning av Stockholms stad, så att behovet av nya bostäder lättare kan tillfredsställas.

Svenska Bostäder vill därutöver lämna följande synpunkter på förslaget:

- Begreppet ”bostadsbyggnad som är avsedd för studenter vid universitet eller högskola” bör utvidgas till att även omfatta skolors ungdomsbostäder, då det är stor brist på bostäder för både studenter och ungdomar. Om det föreslagna riktvärdet för studentbostäder i förordningen kan användas även för ungdomsbostäder skulle det ge större möjligheter att få fram den typen av lägenheter.

- Definitionen av bostadsrum kan leda till tolkningssvårigheter vid den vanligt förekommande sköppna planlösningen med vardagsrum och matplats/kök, vad gäller om matplatsen är en del av köket eller ska betraktas som bostadsrum. Det vore bra om denna gränsdragning förtydligades i förordningen.
- Svenska Bostäder är medvetet om de hälsoproblem som är relaterade till buller och bygger sedan länge så att våra hyresgäster får ljudmässigt hälsosamma bostäder. Detta kommer även i fortsättningen att vara en naturlig del av vår ny- och ombyggnadsverksamhet.

Med vänlig hälsning
AB SVENSKA BOSTÄDER

Pelle Björklund
VD

Remiss av förslag till förordning om riktvärden för trafikbuller dnr 2014/1594-1.5

Förslaget

Regeringen föreslår ändringar i lagstiftningen för att förbättra samordningen av prövning och tillsyn av buller i miljöbalken och plan- och bygglagen. Ändringar som föreslås innebär något mildrade riktvärden för trafikbuller i plan- och bygglagen vid planläggning och bygglovsprövning avseende bostäder. Förslaget innebär även att riktvärde för trafikbuller inomhus tas bort. Det ställs utökade krav i plan- och bygglagen på redovisning av bullervärden. Som huvudregel bör bullernivåer som accepteras vid planläggning och bygglovsprövning även accepteras när det sker tillsyn enligt miljöbalken. Den nya lagen föreslås träda i kraft 2 januari 2015.

Sammanfattning

Familjebostäders samlade bedömning är att samordning mellan plan- och bygglagen och miljöbalken avseende bestämmelser om riktvärden för trafikbuller vid bostadsbyggnader kan bidra till att öka produktionen av nya bostäder.

Familjebostäder anser även att utökade krav på redovisning av bullervärden vid planläggning och bygglov är rimligt för att säkerhetsställa att de ändrade bullerreglerna inte riskerar att bidra till ökad ohälsa för de boende.

De riktvärden för trafikbuller vid bostadsbyggande som ändras berör studentbostäder och där ökar riktvärdet för ekvivalent ljudnivå utomhus med 10 dBA, jämfört med dagens krav. För övriga bostäder ökar riktvärdet med 5 dBA.

Riktvärde för trafikbuller inomhus tas bort.

Förslaget innebär att studentbostäder kan bebyggas i mer bullerstörda områden än tidigare. Toleransen för trafikbuller i övrig bebyggelse ökar också. Kravnivåer för ljud inomhus orsakat av trafikbuller tas bort och kommer inte längre följas upp vid t ex tillsyn.

Effekten av det nya förslaget om samordnade bullerregler blir enligt Familjebostäders uppfattning att fler områden kan komma att bebyggas vilket är positivt.

Familjebostäder rekommenderar dock att den nya lagens kompletteras med att dagens riktvärde för trafikbuller avseende ljudnivåer inomhus bibehålls. Familjebostäder anser att krav på ljudnivåer inomhus är en förutsättning för att fortsatt kunna arbeta för en god inomhusmiljö och därmed en bra hälsa.

Om dessa riktvärden tas bort bör tillämpningsföreskrifterna för den nya lagen tydliggöra om avsikten med de nya gränsvärdena utomhus även innebär ökade toleransnivåer inomhus.

Bakgrund

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus

Folkhälsomyndigheten är en nationell kunskapsmyndighet med ett övergripande ansvar för folkhälsofrågor. Myndigheten är en sammanslagning av Smittskyddsinstitutet, Statens folkhälsoinstitut och de delar av Socialstyrelsen som ansvarar för miljöhälsa och folkhälsoberedning. Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus och allmänna råd om höga ljudnivåer har ersatts med Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus och allmänna råd om höga ljudnivåer.

Riksdagen har i samband med infrastrukturpropositionen fastställt riktvärden för trafikbuller från väg, järnväg och flyg. I Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus och allmänna råd om höga ljudnivåer som ska tillämpas vid tillsyn enligt Miljöbalken kap 9 och 3§ samlas dessa riktvärden.

- 30 dBA ekvivalentnivå inomhus
- 45 dBA maximalnivå inomhus nattetid
- 55 dBA ekvivalentnivå utomhus (fasad)
- 70 dBA maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad

Förslaget till ny förordning om riktvärden för trafikbuller

Regeringen föreslår ändringar i regelverket för att förbättra samordningen av på provning och tillsyn av buller i miljöbalken och plan- och bygglagen.

Det nya förslaget om nya riktvärden för trafikbuller innebär i huvudsak följande förändringar gällande riktvärden för trafikbuller:

- riktvärde för buller från vägar och spårtrafik avseende ekvivalentnivå utomhus vid bostadsbyggnads fasad ökar från 55 dBA till 60 dBA.
- riktvärde för buller från vägar och spårtrafik för bostadsbyggnad för studenter är 65 dBA.
- utökade krav på redovisning av bullervärden vid planläggning och bygglov tillkommer.
- riktvärde för ljudnivåer inomhus orsakat av trafikbuller tas bort
- principen att om utomhusljudnivån inte kan reduceras till riktvärdena så bör inomhusvärdena inte överskridas kommer tas bort.

Familjebostäders synpunkt:

Familjebostäder anser att den nya lagen kommer kunna bidra till att flera bostäder produceras och underlätta produktionen av studentlägenheter i områden med högre utomhusbuller, som exempelvis centrala lägen i större städer. Utökade nya krav på redovisning av bullervärden kommer ställas vid plan- och bygglagen. Familjebostäder ser att dessa ändringar totalt sett kan bidra till ökad bostadsproduktion och är positiv till förslaget.

Familjebostäder anser dock att riktvärden för trafikbuller inomhus bör vara kvar i lagen. Familjebostäder ser att det finns en risk att den upplevda inomhusmiljön kan komma att försämrats kraftigt med risk för ökad ohälsa som konsekvens om bullernivåer inomhus tillåts öka. Det finns byggnadstekniska lösningar för att motverka buller som kommer utifrån och därför ser inte Familjebostäder något hinder i att ha kvar dagens riktvärden för trafikbuller för inomhusmiljön.

I vart fall bör tillämpningsföreskrifterna för den nya lagen tydliggöra om avsikten med de nya gränsvärdena utomhus även innebär ökade toleransnivåer inomhus, vilket Familjebostäder inte förordar.

Hans Pettersson
Tf VD

Remiss av förslag till förordning om riktvärden för trafikbuller, 2014-3001

Som svar på rubricerad remiss får Stockholmshem lämna följande svar

Förslaget

Sammantaget innebär förslaget till nya riktvärden att mer buller vid nya bostäder tillåts, vilket underlättar nyproduktionen.

Exempel på förändringar är att riktvärdet för vägtrafik som föreslås till 60 dBA, vilket innebär en lättnad med 5 dBA jämfört med dagens 55 dBA. Riktvärdet 65 dBA för studentbostäder innebär en lättnad med 10 dBA mot idag. Vid ombyggnad räcker det att ett bostadsrum har högst 55 dBA, vilket innebär en lättnad mot idag då kravet gäller för minst hälften av bostadsrummen. En skärpning inom det här avsnittet är däremot förslaget om ett riktvärde på 50 dBA vid uteplats, det innebär en skärpning med 5 dBA mot idag.

Exempel på förändringar inom avsnittet ”Buller från flygplatser” är förslaget om riktvärdet på max 70 dBA vid fasad. Det är en skärpning då det idag inte finns några krav på maxnivån vid fasad, bara vid uteplats. För flygplatser i Stockholms kommun gäller däremot inga krav dagtid för uteplats.

Stockholmshems synpunkter

Stockholmshem konstaterar att förslaget i huvudsak går i linje med Stockholms stads och länsstyrelsens tillämpning av tidigare bullernormer. Bolaget välkomnar de nya riktvärdena för inomhusbuller då de ger möjligheter att bygga i fler områden, vilket är en fördel i förtätningen av staden som är nödvändig och önskvärd för att Stockholms utveckling ska bli långsiktigt hållbar ur ett helhetsperspektiv. Däremot ställer sig Stockholmshem negativt till skärpningen av riktvärdena för uteplatser då detta riskerar att försvåra andra lösningar än rena kvartersformer för kompletteringsbebyggelse.

Stockholmshem prioriterar självklart goda alltid boendemiljöer i nyproduktionen. I takt med att fler bostäder planeras i centrala lägen och relativt bullriga miljöer blir det därför ännu viktigare att dra nytta av modern byggteknik med mycket god ljudisolering och ventilation.

De förslag som avser studentbostäder bör även gälla ungdomsbostäder då de också är bostäder som används av unga under en begränsad period.

Öppna planlösningar är vanliga i nyproducerade bostäder. I dessa finns ofta en matplats istället för ett kök. Definitionen av bostadsrum bör förtydligas med hänsyn till detta.

Med vänlig hälsning

AKTIEBOLAGET STOCKHOLMSHEM

Ingela Lindh
VD